

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ഓം നമോ ഭഗവതേ വാസുദേവായ

മഹർഷി വേദവ്യാസപ്രണീതം ശ്രീമദ്ഭാഗവതമഹാപുരാണം
॥ പഞ്ചമസ്കന്ധേ ദ്വാദശോഽധ്യായഃ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാദേശികൻ

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ഓം നമോ ഭഗവതേ വാസുദേവായ
ശ്രീമദ്ഭാഗവതമഹാപുരാണം
॥ പഞ്ചമസ്കന്ധേ ദ്വാദശോധ്യായഃ ॥

രഹുഗണ ഉവാച
നമോ നമഃ കാരണവിഗ്രഹായ
സ്വരൂപതൂഷ്ടികൃതവിഗ്രഹായ |
നമോവധൂത ദ്വിജബന്ധുലിംഗ -
നിഗൂഢനിത്യാനുഭവായ തുഭ്യം || 1 ||

ജ്വരാമയാർതസ്യ യഥാഗദം സത്
നിദാഘദഗ്ധസ്യ യഥാ ഹിമാംഭഃ |
കുദേഹമാനാഹിവിദഷ്ടദൃഷ്ടേ -
ർബ്രഹ്മൻ വചസ്തേമൃതമൗഷധം മേ || 2 ||

തസ്മാദ്ഭവന്തം മമ സംശയാർഥം
പ്രക്ഷ്യാമി പശ്ചാദധുനാ സുബോധം |
അധ്യാത്മയോഗഗ്രഥിതം തവോക്ത -
മാഖ്യാഹി കൗതൂഹലചേതസോ മേ || 3 ||

യദാഹ യോഗേശ്വര ദൃശ്യമാനം
ക്രിയാഫലം സദ്യവഹാരമൂലം |
ന ഹ്യഞ്ജസാ തത്ത്വവിമർശനായ
ഭവാനമുഷ്മിൻ ഭ്രമതേ മനോ മേ || 4 ||

ബ്രാഹ്മണ ഉവാച

അയം ജനോ നാമ ചലൻ പുഥിവ്യാം
 യഃ പാർഥിവഃ പാർഥിവ കസ്യ ഹേതോഃ |
 തത്ത്വം ചാപ്യേവം ഗുൽഫജംഘാ -
 ജാനുരുമധ്യോരശിരോധരാംസാഃ || 5 ||

അംസ്യേധി ദാർവീ ശിബികാ ച യത്ത്വം
 സൗവീരരാജേത്യപദേശ ആസ്തേ |
 യസ്മിൻ ഭവാൻ രൂഢനിജാഭിമാനോ
 രാജാസ്ഥി സിന്ധുഷ്ഠിതി ദുർമദാന്യഃ || 6 ||

ശോചാനിമാംസ്ത്വമധികഷ്ടദീനാൻ
 വിഷ്ട്വാ നിഗൃഹ്ണന്നിരനുഗ്രഹോസി |
 ജനസ്യ ഗോപ്താസ്ഥി വിക്രമമാനോ
 ന ശോഭസേ വൃദ്ധസഭാസു ധൃഷ്ടഃ || 7 ||

യദാ ക്ഷിതാവേവ ചരാചരസ്യ
 വിദാമ നിഷ്ഠാം പ്രഭവം ച നിത്യം |
 തന്നാമത്വോന്യദ് വ്യവഹാരമൂലം
 നിരൂപ്യതാം സത് ക്രിയയാനുമേയം || 8 ||

ഏവം നിരൂക്തം ക്ഷിതിശബ്ദവൃത്ത -
 മസന്നിധാനാത്പരമാണവോ യേ |
 അവിദ്യയാ മനസാ കൽപിതാസ്തേ
 യേഷാം സമൂഹേന കൃതോ വിശേഷഃ || 9 ||

ഏവം കൃശം സ്ഥൂലമണ്ണുർബൃഹദ്യദ്
 അസച്ച സജ്ജീവമജീവമന്യത് |

ദ്രവ്യസ്വഭാവായകാലകർമ്മ -

നാമ്നാജയാവേഹി കൃതം ദ്വിതീയം || 10 ||

ജ്ഞാനം വിശുദ്ധം പരമാർത്ഥമേക -

മനന്തരം ത്വബഹിർബ്രഹ്മ സത്യം |

പ്രത്യക് പ്രശാന്തം ഭഗവച്ഛബ്ദസംജ്ഞം

യദ്വാസുദേവം കവയോ വദന്തി || 11 ||

രഹുഗണൈതത്ത്വപസാ ന യാതി

ന ചേജ്യയാ നിർവപണാദ് ഗൃഹാദ്വാ |

നച്ഛന്ദസാ നൈവ ജലാഗ്നിസൂർയൈ -

ർവിനാ മഹത്പാദരജോഭിഷേകം || 12 ||

യത്രോത്തമശ്ലോകഗുണാനുവാദഃ

പ്രസ്തുതതേ ഗ്രാമ്യക്രമാവിഘാതഃ |

നിഷേവ്യമാണോന്മുദിനം മുമുക്ഷോ -

ർമതിം സതീം യച്ഛതി വാസുദേവേ || 13 ||

അഹം പുരാ ഭരതോ നാമ രാജാ

വിമുക്തദൃഷ്ടശ്രുതസംഗബന്ധഃ |

ആരാധനം ഭഗവത ഈഹമാനോ

മൃഗോഭിഭവം മൃഗസംഗാദ്ധതാർഥഃ || 14 ||

സാ മാം സ്മൃതിർമൃഗദേഹേപി വീര

കൃഷ്ണാർചനപ്രഭവാ നോ ജഹാതി |

അഥോ അഹം ജനസംഗാദസംഗോ

വിശങ്കമാനോവിവൃതശ്ചരാമി || 15 ||

തസ്മാന്നരോഽസംഗസുസംഗജാത -

ജ്ഞാനാസിനേഹൈവ വിവൃക്തമോഹഃ |

ഹരിം തദീഹാകഥനശ്രുതാഭ്യം

ലബ്ധസ്മൃതിർയാത്യതിപാരമധ്വനഃ || 16 ||

|| ഇതി ശ്രീമദ്ഭാഗവതേ മഹാപുരാണേ പാരമഹംസ്യം സംഹിതായാം
പഞ്ചമസ്കന്ധേ ബ്രാഹ്മണരഹുഗണസംവാദേ ദ്വാദശോധ്യായഃ ||